

Od 9. do 15. novembra 2019

Septembrska rast plač pričakovano spet višja

Medletna bruto rast plač se je septembra pričakovano pospešila na 4,9 % (+4,3 % v prvih devetih mesecih 2019), medtem ko je bilo povečanje neto plače 4,1-odstotno (+4,5 % v prvih devetih mesecih 2019). V sektorju država (ki je en del širšega javnega sektorja, kamor sicer spadajo tudi družbe, ki so v lasti države) je septembrska rast plač znašala 5,3 %, v zasebnem pa 3,7 %. Septembrska plača je najbolj porasla v sektorju javne uprave (+163 EUR), sledile so panoga financ (+155 EUR), IKT dejavnosti (+141 EUR) in oskrba z električno energijo, plinom in paro (+116 EUR). Povečevale so se tako predvsem plače, ki jih določa država, ter v družbah, ki so pretežno v posredni ali neposredni državni lasti (energetika). Na drugi strani so plače v financah in IKT dejavnostih odražale rast zaposlitev strokovnjakov, ki običajno niso podvrženi mednarodni konkurenci. V predelovalnih dejavnostih se je bruto plača povečala za 71 EUR (+4,5 %), kar je bilo nekoliko pod državnim povprečjem.

Stanovanjska gradnja septembra navzgor, poslovna presenetljivo navzdol

Vrednost opravljenih gradbenih del v septembru je bila presenetljivo negativna (-8 %), in sicer tako pri stavbah (-13 %) kot pri gradbenih inženirskih objektih (-6 %). Vrednost v septembru 2019 opravljenih gradbenih del na stavbah je bila glede na september 2018 nižja zaradi del, opravljenih na poslovnih stavbah, katerih vrednost je bila za petino nižja kot v septembru 2018; vrednost opravljenih gradbenih del na stanovanjskih stavbah je bila namreč za 13,0 % višja. Ocenjujemo, da je bil ključen razlog za padec v izrazito visoki mesečni vrednosti del pri nekaj večjih poslovnih projektih v septembru 2018, ki se septembra 2019 letos niso ponovili. Več je morda razvidno iz podatkov za obdobje januar – september 2019. Vrednost gradbenih del, opravljenih v prvih devetih mesecih tega leta, je bila za 6,2 % višja od vrednosti gradbenih del, opravljenih v istem obdobju prejšnjega leta. Vrednost teh del na stavbah je bila višja za 3,7 %, na gradbenih inženirskih objektih pa za 7,2 %.

Rast prodaje osebnih vozil v septembru, težave Adrie vidne v letalskem prometu

V septembru 2019 je z Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana odpotovalo ali na to letališče pripotovalo okoli 171.900 potnikov, kar je 10 % manj kot v septembru 2018. To je tudi posledica odpovedi določenih letov, ki jih je upravljala Adira Airways. Tudi trendi v gospodarskem prometu so bili šibki. V Luki Koper je bilo v septembru 2019 pretovorjenih malo manj kot 2 mio. ton blaga, kar je za 7 % manj kot septembra 2018. Od cestnih motornih vozil, ki so bila v Sloveniji registrirana v septembru 2019, jih je bilo prvič v Sloveniji registriranih okoli 10.300, kar je za pol odstotka manj kot septembra 2018. Prvič registriranih osebnih avtomobilov je bilo skoraj 7.900, kar je bilo za skoraj 1 % več kot septembra 2018. Od tega je bilo skoraj 5.300 novih (ostali so bili uvoženi), kar je za 5 % več kot septembra 2018.

Večji slovenski delodajalci z manjšimi težavami pri zaposlovanju

V Sloveniji je bilo v tretjem četrtletju 2019 razpisanih nekaj več kot 17.700 prostih delovnih mest, kar je enako, kot jih je bilo v prejšnjem četrtletju. Povpraševanje po novi delovni sili se je najbolj zmanjšalo v drugih raznovrstnih dejavnostih; v teh dejavnostih je bilo razpisanih okoli 200 prostih delovnih mest manj, kot jih je bilo v prejšnjem četrtletju. Več kot polovico vseh prostih delovnih mest so razpisali delodajalci s področja predelovalnih dejavnosti, gradbeništva in trgovine: skoraj 56 %. Večji delodajalci (z 10 ali več zaposlenimi osebami) so v tem četrtletju razpisali nekaj več kot 11.100 prostih delovnih mest ali 62,8 % vseh prostih delovnih mest v Sloveniji. Na drugi strani pa je bilo pri teh delodajalcih 81,4 % vseh zasedenih delovnih mest. To kaže na to, da so potrebe po novi delovni sili pri večjih delodajalcih manjše kot pri manjših. Stopnja prostih delovnih mest je bila v 3. četrtletju 2019 2,2-odstotna. Najvišja je bila tokrat v gradbeništvu (6-odstotna), najnižja pa v dejavnosti javne uprave in obrambe ter dejavnosti oskrbe z električno energijo (v vsaki 0,5-odstotna). Med 17 evropskimi državami, za katere so bili podatki na voljo za 2. četrtletju 2019 (zadnji razpoložljivi podatki), sta najvišjo stopnjo prostih delovnih mest dosegli Češka (6,4-odstotno) in Nizozemska (3,3-odstotno). Slovenija se je izmed sedemnajstih držav uvrstila na sedmo mesto. Na dnu lestvice je bila Bolgarija z najnižjo stopnjo prostih delovnih mest (0,9-odstotno).

Izvoz storitev medletno realno že nižji

Izvoz vseh storitev je bil septembra 2019 medletno nominalno višji le za 1 % (v prvih devetih mesecih 2019: + 7,7 %), kar je bilo predvsem posledica nižje ocene potrošnje tujih turistov v Sloveniji. Ta se je medletno znižala za 2 %. Prihodki naše transportne verige od tujih kupcev so se simbolično povišali (+1 %), medtem ko se je izvoz ostalih poslovnih storitev povečal

Izpod peresa glavnega ekonomista GZS

za 9,2 %, predvsem zaradi večjega izvoza tehničnih storitev, povezanih s trgovino in drugih poslovnih storitev. Tudi slovenski gradbeniki so pri tujih kupcih po prvih ocenah opravili za 22 % manj poslov kot septembra lani, medtem ko so v prvih devetih mesecih leta 2019 še vedno beležili visoko rast poslov (+26 %).

Dogodki v naslednjem tednu: mnenje potrošnikov v četrtek

V ponedeljek, 18. 11., bodo v Sloveniji objavljeni septembrski podatki o gibanju delovno aktivnega prebivalstva po registrskih virih. V sredo, 20. 11., bo oktobrska statistika gradbenih dovoljenj za stavbe pokazala, do katere mere se bo krivulja rasti gradbenih del še upočasnjevala. V četrtek, 21. 11., bo mnenje potrošnikov pokazalo, do katere mere se razpoložanje slovenskih potrošnikov še lahko poslabša, kljub temu, da so trendi na trgu dela pozitivni. V petek, 22. 11., bodo razkriti kazalniki razpoložanja v predelovalnih dejavnostih in v celotnem gospodarstvu za Nemčijo in EU-28. Tokrat pričakujemo njihovo izboljšanje.

Bojan Ivanc, CFA, CAIA
glavni ekonomist pri Analitiki GZS

Semafor napovedi

Napoved 1: 70-odstotna verjetnost za nemški PMI Composite med 49 in 50 (NOVO).

Napoved 2: 60-odstotna verjetnost za medletno rast delovno aktivnih oseb v septembru med 2 in 2,2 % (NOVO).

Napoved 3: 50-odstotna verjetnost za septembrsko medletno rast gradbenih dovoljenj pri novogradnjah (merjeno po površini) v Sloveniji med 5 in 10 % (NOVO).